

„Zastosowanie praktyki zawodowej opartej na dowodach naukowych oraz postrzeganie kompetencji zawodowych w grupie położnych”

Streszczenie

Wstęp: Położne mają istotny i znaczący wpływ na wyniki medyczne i doświadczenia porodowe kobiet. Niezbędnym elementem do zapewnienia wysokiej jakości opieki medycznej jest świadczenie usług medycznych w oparciu o praktykę zawodową opartą na dowodach naukowych (Evidence-Based Practice, EBP). Międzynarodowe Stowarzyszenie Położnych (International Confederation of Midwives, ICM) w celu zapewnienia wysokiej jakości usług świadczonych przez położne określiło „Niezbędne kompetencje w praktyce położnej”.

Cele pracy: Celem pracy było zbadanie wiedzy, postawy, stosunku i umiejętności w zakresie zastosowania Evidence-Based Practice w praktyce zawodowej, postrzegania wybranych kompetencji zawodowych określonych przez International Confederation of Midwives oraz zbadanie poziomu wypalenia zawodowego i poziomu satysfakcji zawodowej z pracy w grupie położnych. Dodatkowo za cel postawiono sprawdzenie postrzegania EBP i kompetencji zawodowych w zależności od wykształcenia, ukończenia kształcenia podyplomowego, miejsca pracy, wypalenia zawodowego, satysfakcji z pracy, doświadczenia zawodowego.

Materiały i metody: Materiał badawczy stanowiła grupa 400 położnych. Badanie zostało przeprowadzone za pomocą standaryzowanych kwestionariuszy Evidence-Based Practice Profile Questionnaire (EBP²Q), Link Burnout Questionnaire (LBQ), Minnesota Satisfaction Questionnaire (MSQ, forma krótka), autorskiego kwestionariusza do zbadania cech socjodemograficznych oraz postrzegania wybranych kompetencji zawodowych położnych określonych przez International Confederation of Midwives. Badania przeprowadzono w wersji elektronicznej od 11 grudnia 2020 r. do 11 lipca 2021 r. Analizę otrzymanych wyników przeprowadzono za pomocą programu MS Excel, IBM SPSS, IBM AMOS 24.0. Za poziom istotności przyjęto $p < 0,05$.

Wyniki: Położne najwyżej oceniły swój stosunek wobec poszerzania własnych kompetencji w zakresie EBP, a najniżej w zakresie częstości wykorzystywania poszczególnych elementów EBP w codziennej praktyce. Badane w zakresie postrzegania kompetencji określonych przez ICM najwyżej oceniły kompetencje w zakresie opieki nad matką i noworodkiem, a najniżej kompetencje ogólne zawodu położnej. Położne z dłuższym stażem pracy miały gorszy stosunek do poszerzania własnych kompetencji dotyczących EBP, rzadziej wykorzystywały EBP w codziennej praktyce oraz miały mniejsze umiejętności z tym związane, ale wyżej oceniały postawy wobec wybranych aspektów EBP. Ukończenie kursów specjalistycznych wpływało w badanej grupie na wyższą ocenę kompetencji zawodowych położnej oraz wybranych aspektów EBP.

Wnioski: Staż pracy był skorelowany ze stosunkiem do poszerzania własnych kompetencji dotyczących EBP, częstością wykorzystywania EBP i postawą wobec wybranych elementów EBP w badanej grupie. Kształcenie przeddyplomowe i podyplomowe było skorelowane z elementami EBP i postrzeganiem kompetencji zawodu położnej określone przez ICM. Wypalenie zawodowe i satysfakcja z pracy wpływały na postrzeganie EBP, natomiast nie wpływały na postrzeganie kompetencji zawodu położnej; miejsce pracy nie wpływało na postrzeganie EBP oraz kompetencji zawodu położnej określone przez ICM.

Wskazane jest kształcenie przyszłych i obecnych położnych z zakresu Evidence-Based Practice. Należy również zapewnić wsparcie merytoryczne i praktyczne położnym z krótkim stażem pracy jako element przeciwdziałający wypaleniu zawodowemu i wzmacniający ich pewność siebie w zakresie niezbędnych kompetencji.

28.12.2021 r.

Agnieszka Smentko